

Załącznik do uchwały nr 15/2019
Rady Pedagogicznej Zespołu Placówek Oświatowych im. ks. prof. J. Tischnera
przy Małopolskim Centrum Rehabilitacji Dzieci „Solidarność”
w Radziszowie z dnia 13.09.2019 r.

Program wychowawczo-profilaktyczny
dla Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego,
wchodzącego w skład Zespołu Placówek Oświatowych
im. ks. prof. J. Tischnera
przy Małopolskim Centrum Rehabilitacji Dzieci „Solidarność”
w Radziszowie

na rok szkolny 2019/2020

Podstawa prawna:

art.26 ust.1-3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148 z późn. zm.)

I. Wstęp

„Wychowują jedynie ci, którzy mają nadzieję”

(J.Tischner)

1. Definicje

Wychowanie to „Wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 ust. 3 Ustawy Prawo oświatowe).

„Profilaktykę” należy rozumieć jako interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie (Z. Gaś).

2. Założenia teoretyczne

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Placówek Oświatowych im. ks. prof. J. Tischnera przy Małopolskim Centrum Rehabilitacji Dzieci „Solidarność” w Radziszowie opiera się na założeniach pedagogiki holistycznej. Podstawą jest dobro ucznia oraz relacje interpersonalne nauczyciela z uczniem, oparte na empatii i altruizmie. Nauczyciel jest partnerem dziecka, który je wspomaga, uczy krytycznie patrzeć na rzeczywistość i wyciągać wnioski. Akceptacja osobowości ucznia oraz nawiązanie z nim satysfakcjonującej obie strony współpracy pozwoli na stworzenie odpowiedniego klimatu wzajemnego zaufania, niezbędnego dla osiągnięcia efektywności realizowanych działań.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest spójny ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Tworzy całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program skierowany jest do uczniów liceum ogólnokształcącego – pacjentów szpitala, uwzględnia ich wiek, zainteresowania i predyspozycje oraz możliwości intelektualne i psychofizyczne. Opracowany został na podstawie wyników diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Zadania zawarte w programie realizowane będą przez całą kadrę pedagogiczną Zespołu, z zaangażowaniem rodziców, a także przedstawicieli instytucji wspomagających szkołę.

II. CELE PROGRAMU

1. CELE OGÓLNE

Wychowanek:

1. Nawiązuje prawidłowe relacje z rówieśnikami, efektywnie współpracuje z innymi, jest przygotowany do funkcjonowania w rodzinie, szkole, społeczeństwie.
2. Zna własne predyspozycje i zainteresowania, podejmuje działania na rzecz ich rozwoju jest twórczy, kreatywny i przedsiębiorczy.
3. Zna tradycje regionalne, narodowe oraz jest otwarty na poznawanie tradycji innych narodów.
4. Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych.
5. Rozumie znaczenie uniwersalnych wartości, wyraża je swoją postawą i zachowaniem.

2. CELE SZCZEGÓLNE

Wychowanek:

1. Sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi.
2. Wyszukuje i selekcjonuje oraz krytycznie analizuje dostępne informacje.
3. Rozpoznaje własne potrzeby edukacyjne oraz planuje własny rozwój.
4. Prowadzi zdrowy styl życia.
5. Podejmuje odpowiedzialne działania, kierując się ukształtowanym systemem wartości.
6. Jest tolerancyjny wobec odmienności osób innych ras, narodów, religii.
7. Potrafi współpracować w grupie, bierze odpowiedzialność ze efekty pracy własnej.
8. Zna historię Polski, kultywuje tradycje narodowe.
9. Kulturalnie komunikuje się w języku polskim na poziomie relacji.

III. WIZERUNEK WYCHOWANKA:

- jest aktywny, twórczy, posiada zainteresowania, pasje,
- sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji i wykorzystuje zdobytą wiedzę w różnorodnych działaniach,
- jest odpowiedzialny, umie samodzielnie rozwiązywać problemy,
- samodzielnie podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje,
- potrafi prowadzić rozmowę, współpracować w grupie prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych,
- szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- świadomy swoich praw i praw innych ludzi,
- zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych,
- prowadzi zdrowy styl życia.

IV. KIERUNKI PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

Obszar Koordynator	Zadania ogólne	Spodziewane efekty
Edukacja zdrowotna: mgr Beata Polek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia zgodnie z założeniami koncepcji Szkoły Promującej Zdrowie. 2. Poszerzanie wiedzy na temat zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania, lekomania. 3. Propagowanie aktywności fizycznej. 4. Doskonalenie umiejętności sprawnego i odpowiedzialnego działania w przypadku zagrożenia życia i zdrowia 	<p>Uczeń stosuje zasady zdrowego odżywiania. Jest świadomy zagrożeń okresu adolescencji. Wie jak zareagować w przypadku zaobserwowania objawów zagrożeń.</p> <p>Rozpoznaje symptomy choroby oraz wie gdzie szukać pomocy.</p> <p>Dbą o higienę osobistą i higienę otoczenia.</p> <p>Potrafi ekonomicznie zarządzać własnym czasem, uwzględniając w swoim planie czas na aktywność fizyczną.</p> <p>Wie jak radzić sobie ze stresem.</p> <p>Wie jak postępować w przypadku zagrożenia życia i zdrowia.</p>
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań prozdrowotnych: mgr Ewa Nikiel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych. 2. Profilaktyka agresji i cyberprzemocy. 3. Przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych. 	<p>Uczeń zna zasady obowiązujące w szkole oraz konsekwencje wynikające z ich łamania. Potrafi samodzielnie rozwiązywać sytuacje konfliktowe. Ma wiedzę kogo poprosić o pomoc w sytuacji doświadczania przemocy.</p> <p>Uczeń zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu oraz konsekwencji wynikających z łamania tych zasad. Ma świadomość wpływu używek na zdrowie człowieka. Zna prawne konsekwencje sięgania po środki psychoaktywne. Uznaje sięganie, jak również nakłanianie innych do użycia substancji psychoaktywnych, jako zachowanie destrukcyjne – niosące bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia.</p>
Relacje – kształtowanie postaw prospołecznych: mgr Renata Garlacz	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu nawiązywania satysfakcjonujących relacji rówieśniczych. 2. Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu nawiązywania satysfakcjonujących relacji rówieśniczych. 3. Kształtowanie postawy otwartości na potrzeby 	<p>Uczeń prezentuje zachowania społecznie pożądane. Zna regulamin ucznia – pacjenta oraz wewnątrzszkolne zasady oceniania. Zna zasady obowiązujące w szkole oraz konsekwencje wynikające z ich łamania .</p> <p>Uczeń ma poczucie przynależności do klas/grupy. Jest efektywny w działaniu zespołowym. Uczeń stosuje zasady współżycia społecznego w trakcie podejmowania kontaktów interpersonalnych. Obiektywnie ocenia własne możliwości, granice, potrzeby. Kontroluje emocje. Jest tolerancyjny, stosuje komunikat ja. Posiada wiedzę na temat ogólnoswiatowych problemów społecznych. Podejmuje działania na rzecz innych. Prezentuje</p>

	drugiego człowieka.	postawę szacunku i tolerancji dla innych, ze zrozumieniem traktuje różnice między ludźmi. Szanuje prawa człowieka
W świecie kultury i wartości: mgr Bożena Mrowiec	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze 2. Kształtowanie postawy dojrzałego i odpowiedzialnego odbiorcy dzieł kultury. 3. Kształtowanie dążeń do rozwijania własnych zainteresowań i uzdolnień, poszerzanie autonomii i samodzielności. 4. Wdrażanie uczniów do efektywnego uczenia się i samokształcenia. 	<p>Uczeń dba o kulturę słowa, ubioru i zachowania w różnych sytuacjach. Cechuje go wrażliwość moralna. Jest refleksyjny, potrafi obiektywnie oceniać zachowania własne i innych osób.</p> <p>Buduje własny system hierarchii wartości w oparciu o wartości uniwersalne. Jest świadomym uczestnikiem życia kulturalnego.</p> <p>Uczeń pracuje nad motywacją do nauki, wykazuje się umiejętnością samodzielnego planowania, organizowania czasu i podejmowania decyzji.</p> <p>Uczeń szanuje i pielęgnuje tradycje narodowe, regionalne nadając szczególną wartość tradycji szkolnej związanej z patronem. Rozumie patriotyczny obowiązek uczestnictwa we wspólnocie narodowej.</p> <p>Uczeń jest aktywny w dziedzinach związanych z jego zainteresowaniami. Angażuje się w projekty, dodatkowe zadania, prezentuje osiągnięcia. Jest twórczy, przedsiębiorczy.</p>

V. HARMONOGRAMY REALIZACJI ZADAŃ

OBSZAR: EDUKACJA ZDROWOTNA

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	UCZESTNICZY	TERMIN REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	SPOSÓB MONITOROWANIA
1. Kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia zgodnie z założeniami koncepcji Szkoły Promującej	1. Prowadzenie zajęć warsztatowych ukierunkowanych na zapoznanie z zasadami zdrowego stylu życia zawartymi w broszurze edukacyjnej pt.: „12 sposobów na zdrowie” (Europejski kodeks walki z rakiem).	Wszyscy uczniowie	Listopad 2019, luty 2020	Opiekunowie grup wychowawczych	Analiza zapisów w dziennikach

Zdrowie					
2. Poszerzanie wiedzy na temat zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania, lekomania.	1. Poszerzanie świadomości w zakresie zdrowia psychicznego: - prowadzenie zajęć warsztatowych skierowanych na rozwój samoświadomości i samowiedzy pozwalającej na realną ocenę własnych możliwości oraz budowanie satysfakcjonujących relacji społecznych, - włączanie się w propagowanie międzynarodowych akcji profilaktycznych i społecznych propagujących wiedzę na temat zdrowia psychicznego	Wszyscy uczniowie	Cyklicznie	Pedagog, psycholog	Analiza zapisów w dziennikach
	2. Spotkania z dietetykiem „ABC zdrowego żywienia”. Dostarczenie wiedzy na temat skutków niewłaściwej diety	Wszyscy uczniowie	Listopad 2019	Bożena Mrowiec	Analiza zapisów w dziennikach
	3. Zajęcia profilaktyczne z udziałem lekarza na temat: - zaburzeń odżywiania – bulimia, anoreksja, - nadużywania leków, - potrzeby samobadania i świadomości zmian w organizmie	Wszyscy uczniowie	1x w półroczu	Psycholog, pedagog	Analiza zapisów w dziennikach
	4. Współpraca z lekarzem/pielęgniarką w zakresie kształtowania umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z trudnościami okresu dojrzewania u siebie i osób ze swego otoczenia.	Wszyscy uczniowie	Systematycznie zgodnie z zaistniałymi potrzebami	Nauczyciel biologii Psycholog, pedagog	Analiza zapisów w dziennikach
2. Propagowanie aktywności fizycznej	1. Wdrażanie do higienicznego trybu życia poprzez: - organizowanie konkursów czystości, - uczenie zarządzania czasem, - podejmowanie różnorodnych aktywności.	Wszyscy uczniowie	1 x na dwa miesiące	Małgorzata Marek Wychowawca klasy Opiekun grupy	Analiza treści podsumowań: półrocznego, całorocznego
	2. Wdrażanie do współodpowiedzialności za środowisko naturalne: - udział w konkursach i warsztatach ekologicznych; - udział w akcjach: „Sprzątanie świata2020 – Akcja segregacja”, „Dzień Ziemi”, - segregowanie surowców wtórnych.	Wszyscy uczniowie	Zgodnie z kalendarzem	Iwona Marszałek- Książek, nauczyciel biologii, chemii, fizyki	Analiza treści podsumowań: półrocznego, całorocznego

	3. Stwarzanie warunków do podejmowania aktywności fizycznej: - dostarczenie wiedzy nt. wpływu aktywności fizycznej na zdrowie psychiczne – spotkanie z rehabilitantem, - organizowanie spacerów rekreacyjnych z wykorzystaniem walorów środowiska naturalnego, - organizowanie gier na świeżym powietrzu, - . prowadzenie zabaw z elementami tańców towarzyskich, zumbi, areobiku	Wszyscy uczniowie Wszyscy uczniowie	Grudzień 2019, czerwiec 2020	Bożena Mrowiec, wychowawcy,	Analiza zapisów w dziennikach szkolnych
3. Doskonalenie umiejętności sprawnego i odpowiedzialnego działania w przypadku zagrożenia życia i zdrowia	1. Organizowanie zajęć warsztatowych z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, prowadzonych przez pracownika szpitala.	Wszyscy uczniowie	2x w półroczu	Jadwiga Pitoń	Analiza zapisów w dziennikach

OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO - PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	UCZESTNICZY	TERMIN REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	SPOSÓB MONITOROWANIA
1. Pomoc w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach	1. Indywidualne rozmowy oraz indywidualne zajęcia o charakterze terapeutycznym z uczniami przeżywającymi trudności emocjonalne, społeczne, rozwojowe.	Wybrani uczniowie	Zgodnie z potrzebami	Psycholog, pedagog	Analiza zapisów w dziennikach
2. Profilaktyka agresji i cyberprzemocy	1. Prowadzenie zajęć dotyczących agresji i przemocy, uczących rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze złością i innymi trudnymi emocjami i uczuciami.	Wszyscy uczniowie	Według potrzeb	psycholog/pedagog Opiekunowie grup	Analiza zapisów w dziennikach
	2. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu:	Wszyscy uczniowie	Październik 2019, Luty 2020	M. Haüpa, E. Nikiel,	Analiza zapisów w dziennikach

	- prowadzenie zajęć uczących korzystania z Internetu, - obchody Dnia Bezpiecznego Internetu.				
	3. Spotkanie z policją na temat zasad bezpieczeństwa: - w trakcie udziału w masowych imprezach, kontaktach z osobami z nieznanego środowiska, - rozpoznawania i unikania cyberprzemocy, - konsekwencji karnych wynikających z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa	Wszyscy uczniowie	1 x w półroczu	E.Ostrogórska	
3. Przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych	1 Realizacja zadań z profilaktyki zachowań ryzykownych - program „Ars – czyli jak dbać o miłość”: - Część pierwsza - ARS VIVENDI - sztuka życia - Część druga ARS AMANDI - sztuka kochania - Część trzecia ARS GENERANDI - sztuka rodzenia .	Wszyscy uczniowie	Ferie zimowe	M.Haüpa, J.Giersz	Analiza zapisów w dziennikach Informacja na stronie www
	2. Zorganizowanie spotkania uczniów ze specjalistą z zewnątrz „Środki psychoaktywne”.	Wszyscy uczniowie	1 x w roku	Ewa Nikiel	Analiza zapisów w dziennikach
	3. Zajęcia przeprowadzone przez wychowawcę klasy: „Uzależnienia są groźne. Narkotyki, dopalacze, nikotyna, alkohol, urządzenia elektroniczne”.	Wszyscy uczniowie	1 x w roku	Wychowawcy klas	Analiza zapisów w dziennikach
	4. Profilaktyka przeciwdziałania paleniu papierosów: - obchody Światowego Dnia Bez Papierosa, - realizacja programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”	Wszyscy uczniowie	Luty 2020	Koordinator Ewa Nikiel, Agata Kowalik	Analiza zapisów w dziennikach Informacja na stronie www
	5. Wykonanie dla rodziców broszurki informacyjnej poruszającej problem uzależnienia od internetu oraz urządzeń mobilnych.			Marzec 2020	Psycholog, pedagog

OBSZAR: RELACJE - KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROSPOŁECZNYCH

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	UCZESTNICZY	TERMIN REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	SPOSÓB MONITOROWANIA
1. Wdrażanie do	1. Stosowanie w codziennej pracy wychowawczej	Wszyscy	Cały rok	Wychowawcy klas/	

przestrzegania zasad	karty :Jestem na plusie” służącej wdrażaniu do obiektywnej samoocenie.	uczniowie		Wychowawcy grup	Ankieta
	2. Zapoznanie z: - z systemem oceniania wraz zasadami pracy na lekcji, - obowiązującymi w szkole i szpitalu zasadami bezpieczeństwa.	Wszyscy uczniowie	Cały rok	Wychowawcy klas, wychowawcy grup	Sprawozdanie lidera wychowawców
	3. Promowanie uczniów wyróżniających się zachowaniem poprzez stosowanie pochwał na forum społeczności uczniowskiej oraz przesyłanie listów pochwalnych do szkół/rodziców	Wybrani uczniowie	Cały rok	Wychowawcy klas, opiekunowie grup	Analiza zapisów w dziennikach
2. Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu nawiązywania satysfakcjonujących relacji rówieśniczych.	1. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: - prowadzenie zajęć o charakterze integracyjnym, - prowadzenie zajęć opartych na metodach dyskusyjnych, - organizowanie spotkań warsztatowych doskonalących umiejętność posługiwania się komunikatem ja.	Wszyscy uczniowie	Wg potrzeby 2 x w półroczu 2 x w półroczu	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, opiekunowie grup wychowawczych	Ankieta
3. Kształtowanie postawy otwartości na potrzeby drugiego człowieka.	1. Aktywizowanie uczniów do podejmowania działań o charakterze wolontariackim (akcje czytania dla młodszych, opieka nad młodszymi przebywającymi na hospitalizacji po raz pierwszy, pomoc wychowankom niepełnosprawnym fizycznie w poruszaniu się po szpitalu, pomoc młodszym uczniom w trudnościach edukacyjnych, organizowanie zabaw integracyjnych).	Wybrani uczniowie	1 x w półroczu	Jadwiga Pitoń, Bożena Mrowiec	Sprawozdanie osób odpowiedzialnych
	2. Organizacja spotkań poświęconych globalnej problematyce społecznej.	Wszyscy uczniowie	1 x w półroczu	Pedagog, nauczyciel wos-u	Analiza zapisów w dziennikach

OBSZAR: W ŚWIECIE KULTURY I WARTOŚCI

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	UCZESTNICZY	TERMIN REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	SPOSÓB MONITOROWANIA
1. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze	1. Rozwijanie zainteresowań czytelniczych poprzez udział w spotkaniach autorskich z pisarzami, poetami.	Wszyscy uczniowie	1 x w półroczu	Osoby odpowiedzialne za zorganizowanie spotkania	Ankieta
	2. Umożliwienie uczestnictwa w przedsięwzięciach konkursowych wewnątrzszkolnych, lokalnych i ogólnopolskich (literackich, recytatorskich, plastycznych, informatycznych)	Wybrani uczniowie	Cały rok	Wychowawcy klas, opiekunowie grup	Sprawozdanie liderów: nauczycieli, wychowawców
	3. Uczestniczenie w projektach UNICEF	Wybrani uczniowie	1 x w roku	Beata Rejman	Sprawozdanie koordynatora
	4. Poznawanie biografii i wybranych fragmentów twórczości Patrona szkoły – ks. prof. Józefa Tischnera	Wszyscy uczniowie	2 x w półroczu	Wychowawcy klas, opiekunowie grup	Analiza zapisów w dziennikach
	5. Udział w przedsięwzięciach kulturalnych organizowanych w dworze Dzieduszyckich w Radziszowie	Wybrani uczniowie	2 x w roku	Jadwiga Pitoń, Bożena Mrowiec	Sprawozdanie
2. Kształtowanie postaw patriotycznych i poczucia przynależności regionalnej	1. Udział w ogólnoszkolnych przedsięwzięciach o charakterze patriotycznym: - projekcie z okazji 80 rocznicy wybuchu II wojny światowej - projekcji z okazji rocznicy odzyskania niepodległości, - projekcie z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja.	Wszyscy uczniowie	Wg kalendarza	Koordynatorzy realizacji projektów	Analiza zapisów w dziennikach
	2. Wykonanie plakatów tematycznych: - regionalne słownictwo - regionalne potrawy.	Wszyscy uczniowie	1 x w I półroczu 1 x w drugim półroczu	Opiekunowie Gru wychowawczych	Ankieta
3. Stymulowanie	1. Realizacja programu „Pasjobranie”	Wszyscy uczniowie	Wg harmonogramu realizacji	Joanna Giersz, Marta Hańpa	Sprawozdanie realizatorów

i wspieranie rozwoju uczniów	2. Zajęcia warsztatowe „Metody efektywnej nauki”	Wszyscy uczniowie	1 x w półroczu	Joanna Giersz	Analiza zapisów w dziennikach
	3. Organizowanie przedsięwzięć umożliwiających prezentowanie talentów i uzdolnień: - inicjatywy konkursowe, - giełdy prac, - upominki okolicznościowe	Wybrani uczniowie	Wg kalendarza	Opiekunowie grup	Analiza zapisów w dziennikach